

SORU BANKASI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

9.
SINIF

Periskop
yayınları

YENİ
MÜFREDATA
UYGUN

Helen
Akademi

ile

GÖRÜNTÜLÜ - VIDEO LU
KONU ANLATIMI

VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

YENİ NESİL
SORULAR

SARMAL
TESTLER

YAZILIYA
HAZIRLIK

SORU BANKASI

9.

SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Genel Yayın Yönetmeni

Yasemin Meyva

Editör

Serdar Özel

Tasarım

Pınar İlhan

Grafik – Dizgi

Periskop Dizgi Servisi

PRİZMA PRESS Matbaacılık

Sertifika No.: 44 996

ile

"Edebiyat denildiği zaman, su anlaşılır:
Söz ve anlamı, yani insan zihninde yer eden
her türlü bilgili ve insan karakterinin en büyük
duygularını, bunları dinleyenleri veya okuyanları
çok duygulandıracak şekilde söyleme ve yazma sanatıdır."

H. Atatürk

Orhan Veli, Şinasi Baray, Oktay Rifat, Melih Cevdet

İÇİNDEKİLER

1. TEMA: SÖZÜN İNCELİĞİ

Edebiyat ve Bilim

1. TEST (Öğreten Test)7

Edebiyatın Güzel Sanatlarla İlişkisi

2. TEST (Pekiştiren Test)9

Metinlerin Sınıflandırılması

3. TEST (Sınav Tadında Test)11

4. TEST (Sınav Tadında Test)13

Söz Sanatları

5. TEST (Öğreten Test)15

6. TEST (Sınav Tadında Test)17

Şiirde İçerik ve Biçim

7. TEST (Öğreten Test)19

Deneme

8. TEST (Öğreten Test)21

9. TEST (Öğreten Test)23

Söz Varlığı (Sözcükte Anlam)

10. TEST (Öğreten Test)25

11. TEST (Öğreten Test)27

Söz Varlığı (Cümlede Anlam)

12. TEST (Öğreten Test)29

13. TEST (Öğreten Test)31

Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları

14. TEST (Öğreten Test)33

15. TEST (Öğreten Test)35

Anlam Bilgisi

16. TEST (Öğreten Test)37

17. TEST (Öğreten Test)39

Mülakat - Röportaj

18. TEST (Öğreten Test)41

19. TEST (Pekiştiren Test)43

Ses Bilgisi

20. TEST (Öğreten Test)45

21. TEST (Öğreten Test)47

22. TEST (Pekiştiren Test)49

23. TEST (Sınav Tadında Test)51

Yazım Kuralları

24. TEST (Öğreten Test)53

25. TEST (Öğreten Test)55

Noktalama İşaretleri

26. TEST (Öğreten Test)57

27. TEST (Öğreten Test)59

28. TEST (Pekiştiren Test)61

Anlam Bilgisi

29. TEST (Sınav Tadında Test)63

2. TEMA: ANLAM ARAYIŞI

Hikâyeye Giriş

30. TEST (Pekiştiren Test)65

Hikâyede Dil ve Anlatım

31. TEST (Öğreten Test)67

Anı - Hatıra

32. TEST (Öğreten Test)69

33. TEST (Pekiştiren Test)71

Şiir

34. TEST (Öğreten Test)73

Yazım ve Noktalama İşaretleri

35. TEST (Sınav Tadında Test)75

Ses Bilgisi

36. TEST (Öğreten Test)77

37. TEST (Öğreten Test)79

İÇİNDEKİLER

Anlam Bilgisi

38. TEST (Sınav Tadında Test)81

3. TEMA: ANLAMIN YAPI TAŞLARI

Hikâyede Yapı

39. TEST (Öğreten Test)83

Şiirde Yapı ve İçerik

40. TEST (Öğreten Test)85

Gezi Yazısı

41. TEST (Öğreten Test)87

42. TEST (Pekiştiren Test)89

Belgesel

43. TEST (Öğreten Test)91

Sözcükte Kök Ve Ek (Ekler)

44. TEST (Öğreten Test)93

45. TEST (Pekiştiren Test)95

46. TEST (Pekiştiren Test)97

47. TEST (Sınav Tadında Test)99

Sözcükte Yapı

48. TEST (Öğreten Test)101

49. TEST (Öğreten Test)103

50. TEST (Pekiştiren Test)105

51. TEST (Sınav Tadında Test)107

Yazım Kuralları - Noktalama İşaretleri

52. TEST (Öğreten Test)109

Anlam Bilgisi

53. TEST (Öğreten Test)111

4. TEMA: DİLİN ZENGİNLİĞİ

Romanın Yapı ve Unsurları

54. TEST (Öğreten Test)113

Romanda Yapı ve İçerik

55. TEST (Öğreten Test)115

Tiyatroda Yapı ve İçerik

56. TEST (Öğreten Test)117

Tiyatroda Yapı ve Tiyatro Türleri

57. TEST (Öğreten Test)119

Eleştiri

58. TEST (Öğreten Test)121

59. TEST (Pekiştiren Test)123

60. TEST (Sınav Tadında Test)125

Otobiyograf - Biyografi

61. TEST (Öğreten Test)127

Sözcükte Kök ve Ek (Ekler)

62. TEST (Öğreten Test)129

63. TEST (Öğreten Test)131

Sözcükte Yapı

64. TEST (Öğreten Test)133

65. TEST (Öğreten Test)135

Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri

66. TEST (Öğreten Test)137

67. TEST (Öğreten Test)139

Anlam Bilgisi

68. TEST (Öğreten Test)141

69. TEST (Öğreten Test)143

10. SINIF HAZIRLIK TESTLERİ

Yazım ve Noktalama

70. TEST (Öğreten Test)145

Anlam Bilgisi

71. TEST (Öğreten Test)147

72. TEST (Öğreten Test)149

YAZILIYA HAZIRLIK151

CEVAP ANAHTARI159

Edebiyat ve Bilim

1. Eskiden edebiyatçılar için yazmak güçtü. Kalem bulmak, mürekkep bulmak ve uygun bir kâğıt... Daha sonra daktilolar ortaya çıktı. Şimdi de bilgisayar ile istediğini yaz, istediğini sil ya da ekle. İstedikğin kadar değişiklik yap. Hiçbir sıkıntı yok. Kocaman kitapları cebinde bir flaşla taşı.

Bu parçada sözü edilen durum aşağıdakilerden hangisini açıklamaktadır?

- A) Edebiyatın kültüre etkisini
B) Sosyal hayatın edebiyata etkisini
C) Bilimsel gelişmenin edebiyata etkisini
D) Zamanın edebiyata etkisini
E) Sanatın edebiyata etkisini

2. Eylül! Öyle bir ay ki, geçen her güzel günü için ona minnettar olmak gerekir. Eylül, esef ve özlem ayıdır, içine birkaç günlük kış hücumundan acı düştüğü için, insan o güzel havaların, devamlı yazın artık geçtiğini anlayıp üzülür, özlem çeker... Kendi hayatı da böyle değil miydi? Son günlerin güzelliğinden sonra şimdi yine olanaksızlığa, hüznün ve sıkıntıya düşmemiş miydi?

Bir edebî metinden alınan bu parça, aşağıdaki bilim dallarından hangisiyle ilgili olabilir?

- A) Sosyoloji B) Felsefe C) Biyoloji
D) Psikoloji E) Coğrafya

3. I. Geçmiş olaylara kronolojik bakma
II. İnsanlar arası ilişkileri inceleme
III. İnsanın iç dünyasını yansıtmak
IV. Zihniyet ve kavramsal düşünme

Edebiyatın yararlandığı aşağıdaki bilim dallarından hangisinin özelliği yukarıda verilmemiştir?

- A) Felsefe B) Tarih C) Psikoloji
D) Sosyoloji E) Antropoloji

4. Madde ve hayatı çeşitli yönleriyle inceleyen bir düşünce sistemi olan ----, zaman zaman araç olarak edebî metinleri kullanmıştır. Bazı edebî metinlerin arka planında bu bilim dalına ait düşünceler yatar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) felsefe B) tarih C) antropoloji
D) pedagoji E) psikoloji

5. Jules Verne, romanlarını yazmadan önce o konudaki ilim, fen ve teknoloji kitaplarını inceler; gözlem ve deneyler yapar; edindiği bilgileri hayal gücüyle bütünleştirip yazarmış.

Buna göre romanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bilimlerle ilintili olduğuna
B) Bir hazırlık yapılmasının gerekliliğine
C) Düşsel öğelere yer verildiğine
D) Bilimsel yapıt olma niteliklerinin belirlendiğine
E) Konularıyla ilgili araştırmalar yapıldığına

6. Edebiyatın bilim dallarıyla ilişkisi doğrultusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel verilerden yararlanılabilir.
B) Edebî eser, bilgi vermek amacıyla yazılmaz.
C) Bilim dallarının gelişmesini sağlamak edebiyatın en önemli hedefidir.
D) Değişik bilim dallarından faydalanması edebî esere bilimsel bir eser niteliği kazandırmaz.
E) Bilimden faydalanırken estetik duyarlık sayesinde bilimsel kuruluğa düşülmez.

7. “Eğer bir öykü yazarı bir çiçeği anlatan öykü yazacaksa bütün çiçek türlerini bilmelidir.” **diyen bir yazara göre bir öykücünün aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanması gerekir?**

A) Zooloji B) Botanik C) Jeoloji
D) Genetik E) Antropoloji

8. --- ile edebiyat arasındaki bir diğer ilişki biçimi de edebiyat teorisinin oluşumunda ortaya çıkmaktadır. Aristoteles'in *Poetika*, Kant'ın *Yargı Gücünün Eleştirisi*, Hegel'in *Estetik* adlı yapıtları, bu olguyla ilişkilidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Felsefe B) Tarih C) Antropoloji
D) Sosyoloji E) Psikoloji

9. Ünlü yazar, dış dünyadaki olaylardan çok, kahramanların ruh hallerini ele alarak kişilerin gizli kalmış yönlerini açığa çıkarmayı amaçlayan bir roman üzerinde çalıştığını söyledi.

Buna göre bir romancının aşağıdaki bilim dallarının hangisinden öncelikle yararlanması beklenir?

A) Sosyoloji B) Felsefe C) Biyoloji
D) Psikoloji E) Paleontoloji

10. **Edebiyat ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

A) Kişinin ruhundaki iyi ve güzeli uyandırarak kişiyi iyi ve güzele teşvik eder.
B) Duygu, düşünce, sevinç, umut, üzüntü, tasa, kaygı gibi bireysel duyguları ve toplumsal hayattaki olayları yansıtır.
C) Malzeme olarak dili kullandığından, ulusal özellikler taşır.
D) Sadece sözlü ürünlerden oluştuğundan, dramatik bir sa-nattır.
E) İletişim ve etkileycilik gücü bakımından üstün bir değere sahiptir.

11. İnsanların geçmişleri, ruhsal durumları, toplumla olan ilişkileri ve daha pek çok veri, edebî eserin malzemesini oluşturur.

Bu cümledeki altı çizili sözlerle ilinti kurulan bilim dalları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) sosyoloji - felsefe - tarih
B) tarih - sosyoloji - psikoloji
C) psikoloji - antropoloji - coğrafya
D) tarih - psikoloji - sosyoloji
E) coğrafya - sosyoloji - antropoloji

12. **Aşağıdakilerin hangisinde edebî ve bilimsel eser karşılaştırması yanlıştır?**

A) Edebî eserler öznel, bilimsel eserler nesneldir.
B) Edebî eser kurmaca, bilimsel eser gerçektir.
C) Edebî eserde çok anlamlılık, bilimselde tek anlamlılık vardır.
D) Edebî eserlerde duygulara, bilimsel eserlerde doğrulara ulaşılır.
E) Edebî eserde mantık, bilimsel eserde ise kişiselilik öndedir.

13. Şair, gerçekliği olduğu gibi anlatmaz. Anlatırsa bir sosyolog bir tarihçi ya da bir psikolog olur. O, dış dünyadaki gerçekliği kendi içinde yeniden biçimlendirerek anlatır.

Bu parçaya göre şairi sosyolog, psikolog ve tarihçiden ayıran özellik aşağıdakilerin hangisidir?

A) Sanatlı ve süslü bir anlatımı yeğleme
B) Anlatacaklarını kurmaca gerçeklikle sunma
C) Yapıtlarında gerçekleri çarpıtmama
D) Gözlem ve araştırmayı önemseme
E) Okuru yönlendirmeye kalkışmama

14. Edebiyatın toplumla mutlak ilişkisi vardır. Yazınsal yaratılar; toplumların kültür, inanç, yasayış tarzı ile duygu ve düşüncelerini yansıtır.

Bu parçada anlatılanlar, edebiyatla hangi bilim dalının ilişkisini ortaya koymaktadır?

A) Hukuk B) Felsefe C) Mantık
D) Sosyoloji E) Ekonomi

Edebiyatın Güzel Sanatlarla İlişkisi

1. Aşağıdaki yargılardan hangisi güzel sanatların bireye sağladığı yararlar arasında gösterilemez?

- A) Bireyin, yetenekleri doğrultusunda kendini ifade etmesine olanak sağlar.
- B) Bireyleri yaşam gerçeklerinden uzaklaştırarak onların yalnızlaşmasına katkıda bulunur.
- C) Güzelliklerin, ulusal ve evrensel düzeylerde bireyler arasında paylaşılmasına aracı olur.
- D) Bireylerin zihinsel ve ruhsal duyarlıklarının gelişmesine yardımcı olur.
- E) Toplumu oluşturan bireylerin estetik (güzel duyusal) algılarını geliştirir.

2. Mermerden mutfak tezgâhı yapan usta ile mermeri heykelle dönüştüren heykeltıraşla ilgili olarak ortaya konan aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Usta, aynı tezgâhtan çok sayıda yapabilir.
- B) Heykel, sanat eseri olduğundan biriciktir.
- C) Usta, zanaatkâr; heykeltıraş, sanatçıdır.
- D) İki ürün de yaratıcı duyguların eseridir.
- E) İki ürünün ortaya konuş amacı farklıdır.

- 3. I. Bir kuruma iş başvurusunda bulunan birinin kısa öz geçmişi
- II. Bağ bozumu zamanında yapılacak işleri ayrıntılı bir biçimde anlatan kitapçık
- III. Tarihe tanıklık etmiş bir köşkün restore çalışmalarını anlatan haber yazısı
- IV. Ömrünün büyük bir bölümünü gurbette geçirmiş bir şairin hatıraları
- V. Sonbaharın insanda uyandırdığı duyguları anlatan bir kompozisyon

Numaralanmış ifadelerden hangilerinin edebî metin özelliği taşıdığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

- 4. ---- denilen ve müzik, resim, tiyatro, sinema, heykel gibi dalları içeren bu alan, sanatçının duygu ve düşünce evreniyle biçimlenir. Duygu ve düşünceleri sözlü ve yazılı ifade etmek ise ---- olarak tanımlanır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Güzel sanatlar – şiir
- B) Edebî metin – tiyatro
- C) El sanatları – edebiyat
- D) Dramatik sanatlar – şiir
- E) Güzel sanatlar – edebiyat

5. Aşağıdakilerden hangisi edebiyatın özellikleri arasında yer almaz?

- A) Sözlü ve yazılı eserlerden oluşma
- B) Güzel sanatların bir kolu olma
- C) Estetiğe önem verme
- D) İmgelerden yararlanma
- E) Günlük dile bağlı kalma

- 6. Sezai Karakoç'un *Balkon* adlı şiiri, kendisinden önceki şairlerce ele alınmayan bir konuyu, çarpıcı ve şairine bir üslupla yansıtmaları bakımından yepyeni bir yazınsal yaratıdır.

Buna göre edebî metinler, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Doğallık
- B) Özgünlük
- C) Betimleme
- D) Etkileycilik
- E) Öyküleme

7. Dil ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Düzenli ve üretimsel bir sistemdir.
- B) Duygu, düşünce ve istekleri aktarır.
- C) Milletin ortak kültürüyle yol alarak varlığını devam ettirir.
- D) Konuşma dilinde cümlelerin dil bilgisi kurallarına uygun olmasına dikkat edilir.
- E) Gazetelerde, dergide ve kitaplarda kullanılan dil, yazı dilidir.

8. Aşağıdakilerden hangisi güzel sanatların ortaya çıkış nedenlerinden biridir?

- A) Toplumu bilinçlendirmek
- B) Ekonomik katkı sağlamak
- C) Bilimsel gelişmelere öncülük yapmak
- D) Gerçekleri kayıt altına almak
- E) Estetik bir güzellik oluşturmak

9. Bazen bir hikâye, bir roman okuduğumuzda birkaç yaş birden büyüdüğümüzü hissederiz. Yaşamımıza ilişkin birçok şeyi kendi deneyimlerimize gerek kalmadan edebiyat yoluyla öğreniriz. Edebiyat yapıtları, bizi gerçek yaşamdan daha önce bilgilendirir, her yönüyle donatır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat, insana fark edemeyeceği güzellikleri gösterir.
- B) Edebiyat yapıtları, okurun isteklerine cevap verebildiği ölçüde beğeni kazanır.
- C) Yaşamda olup biten her şey edebiyat yapıtlarına yansır.
- D) Sanatçı, yapıtını oluştururken, insanlara faydalı olmayı amaçlamalıdır.
- E) Edebiyat, insanı yaşama hazırlayarak ona deneyim kazandırır.

10. “Taş” ve “heykel” sözcükleri arasında anlamca bir ilişki vardır.

Bu ilişkinin benzeri, aşağıdakilerden hangisi arasında kurulabilir?

- A) Seyirci – sinema
- B) Kültür - sanat
- C) Dil - edebiyat
- D) Müzik - şiir
- E) Resim – perspektif

11. Hayır, hayal ile yoktur benim alışverişim
İnan ki her ne demişsem görüp de söylemişim
Şudur cihanda benim en beğendiğim meslek
Sözüm odun gibi olsun; hakikat olsun tek

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Gerçekçilik
- B) Toplumsallık
- C) Sanatsallık
- D) Kurgu
- E) Bireycilik

12. Raskolnikov ve Sonya, Rus roman kahramanlarıdır ama dünyanın her yerinde bir Raskolnikov bir Sonya vardır aslında. İşte bu durum bu kahramanların, ---- nitelikler taşıyan kişilikler olduğunun göstergesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) özgün
- B) evrensel
- C) etkileyici
- D) kurmaca
- E) ulusal

13. Edebî eser güzel anlatımlı, çelişkili düşüncelerden uzak ve öz-lü olmalıdır. Zamanın süzgecinden geçebilmeli, toplumca anlaşılmalı, beğenilmelidir. Ancak bu yolla, toplum yaşamında duygu ve düşünce, değer ve inanç, hayal ve coşku birliği yaratır; toplumu kendi içinde bazı ortak ölçülerde buluşturur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi edebî eserin özelliklerinden biri değildir?

- A) Kalıcılık
- B) Tutarlılık
- C) Birleştiricilik
- D) İmgesellik
- E) Estetik söylem

14. Aşağıdaki yargılardan hangisi sanat eserleri için söylenemez?

- A) Sanatçısının yaşamından bağımsız olarak oluşturulmak zorundadır.
- B) Biricik olduğundan, bütün özellikleriyle başka eserlerden ayrılır.
- C) Dile getirdiği gerçeklik bir kişiye özgü değildir.
- D) Amacı öncelikle doğruluk ve fayda değil, güzelliiktir.
- E) İnsanın duygu, düşünce ve hayal dünyasını geliştirir.

Metinlerin Sınıflandırılması

1. (I) Her sanat dalının kendini ifade ediş tarzı farklıdır. (II) Resam renklerle, müzisyen seslerle; ritmik sanatlar alanında uğraş gösteren heykeltıraş da taşlarla eserini ortaya koyar. (III) Edebiyatın da ana malzemesi dildir; dil sayesinde duygular, düşünceler, sevinçler üzüntüler dile getirilir. (IV) Bu bakımdan dil olmadan edebiyat olmaz; dil edebiyatı, edebiyat da dili besler, geliştirir. (V) Edebî eserler sayesinde dil gelişir, anlam zenginliği kazanır ve sözcük sayısı artar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Edebiyat II. Müzik III. Mimari
IV. Tiyatro V. Resim

Yukarıdakilerden hangileri fonetik sanatlar arasında yer alır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

3. **Aşağıdakilerden hangisi plastik sanatlardan biri değildir?**

- A) Heykel B) Hat C) Pantomim
D) Tezhip E) Minyatür

4. Hem işitsel hem görsel olan sanat dalları "karma sanat" diye adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi karma sanat dallarından biri değildir?

- A) Opera B) Minyatür C) Bale
D) Sinema E) Tiyatro

5. ---, ritmik (dramatik) sanat; ---, plastik sanat ürünüdür.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Opera - heykel B) Bale - tezhip
C) Tiyatro - ebru D) Dans - hat
E) Müzik - operet

6. **Aşağıdakilerin hangisinde hareketin biçimlendirildiği sanatlar bir arada verilmiştir?**

- A) Opera - bale - pantomim - tiyatro
B) Minyatür - bale - operet - dans
C) Pantomim - tiyatro - müzik - skeç
D) Skeç - parodi - minyatür - bale
E) Müzik - opera - parodi - pantomim

7. Çanakkale Türküsü, Çanakkale Şehitlerine şiiri ve Çanakkale Şehitleri Anıtı'nda aynı konu işlenmesine rağmen farklı teknikler kullanılmıştır.

Bu parçada altı çizili eserlerin ait olduğu sanat grupları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Dramatik sanat, fonetik sanat, plastik sanat
B) Fonetik sanat, fonetik sanat, plastik sanat
C) Plastik sanat, dramatik sanat, fonetik sanat
D) Dramatik sanat, fonetik sanat, dramatik sanat
E) Fonetik sanat, fonetik sanat, dramatik sanat

8. **Aşağıdaki dizelerden hangisi resim sanatıyla yansıtılmaya ötekilerden daha uygundur?**

- A) Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
B) Ey gönüllerin en yumuşağı en derini
C) Kuşlar uçar senin gönlünü taklit için
D) Deniz gözlerinden alır sonsuzluğun haberini
E) Sararmış yapraklar örtmüş şehrin sahillerini

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Edebi metinlerin temel ifade şekilleri, manzum ve mensur olmak üzere iki çeşittir.
- B) Bir gazetede yer alan haber yazısı kurmaca bir metindir.
- C) Sanat ya da güzellik alanında söz konusu değerleri konu alan bilim dalına estetik denir.
- D) Resim, ebru, hat, heykel ve tezhip plastik (görsel) sanat dalları arasında yer alır.
- E) Edebi metinlerin her okunuşta yeni anlamlar kazanmasın sebeplerinden biri de edebi metnin çok anlamlı olmasıdır.

10. Sanatın özünde “anlamak” vardır. Her şeyin anlaşılabilir olduğu, matematik kesinliğe sahip bir dünyada sanat olamazdı ya da günlük raporlara dönüşürdü. Varlıkların anlaşılmazlığı doğurdu sanatı. Gerçeği olduğu gibi yansıtmak ya da aydınlatmak olsaydı sanatın hedefi, fotoğraf makinesinin olduğu bir çağda resim sanatından söz edilemezdi.

Bu parçadan hareketle sanatla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bilimsel nitelikler taşımadığına
- B) Varlıkları anlama çabası taşıdığına
- C) Gerçekleri dönüştüren bir yapısı olduğuna
- D) Gerçekle ilgili bilgi vermeyi amaçlamadığına
- E) Bütünüyle düşsel öğelerden oluştuğuna

11. İletişim ne kadar hızlanırsa hızlansın, edebiyata olan ihtiyaç azalmıyor. Çünkü o, gelip geçici heveslerin değil; iç dünyamızın yapısından kaynaklanan ihtiyaçların karşılığı olarak ortaya çıkar. Romanlar, öyküler, şiirler yüzyıllardır bu yüzden var. İnsanın nitelikli bir yaşam isteği, bu yapıtların üretilmesini sürekli ve zorunlu hale getirmiştir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim olanaklarının hızla gelişmesinin edebiyatı olumsuz etkilediği
- B) Edebiyat dünyasının gündemini, insanların manevi ihtiyaçlarının belirlediği
- C) İnsanın ruhsal gereksinim ve iyi bir yaşam arzusunun edebiyatı gerekli kıldığı
- D) Geçici duygular üstüne kurulan yapıtların okurlarca beğenilmediği
- E) Kalıcılığı yakalamış yazınsal yapıtların, nitelikli bir anlatıma sahip olduğu

12. (I) Edebiyat, sosyal ve tarihsel olandan hareketle dille gerçekleştirilen güzel sanattır. (II) Dille gerçekleştirilmesi güzel sanatlar arasında sesle yapılan grupta yer almasını sağlar. (III) Sesle yapılan sanatlara fonetik sanatlar adı verilir; bu grupta, müzik ve edebiyat yer alır. (IV) Ses ve görüntüyü kullanarak, yapılan güzel sanatlara da karma sanatlar adı verilir. (V) Sadece görsel öğelerle yapılan sanatlara da dramatik sanatlar adı verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Opera, sözlerinin tümü veya birçoğu müzikle desteklenmiş sahne eseridir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi opera ile aynı sanat alanında yer almaz?

- A) Sinema B) Dans C) Minyatür
D) Bale E) Pandomim

14. Aşağıdakilerden hangisi plastik sanatlar içinde yer almaz?

- A) Tezhip B) Hat C) Bale
D) Heykel E) Ebru

15. Aşağıdakilerden hangisi güzel sanatların bir bölümü değildir?

- A) Dokümacılık B) Resim C) Heykeltçilik
D) Tiyatro E) Müzik

Metinlerin Sınıflandırılması

1. Öğretici metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dil sanatlı kullanılarak halkın bilinçlendirilmesi amaçlanır.
- B) Bilimsel gerçekler, günlük olaylar ve tarihi olaylar anlatılabilir.
- C) Sözcükler çoğunlukla temel anlamıyla kullanılır.
- D) Bilgi vermek, açıklamak amacıyla yazılır.
- E) Kanıları değiştirmek, insanı düşündürmek amacıyla yazılabilir.

2. Hem sesin hem hareketin bulunduğu sanatlara dramatik sanatlar adı verilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi dramatik sanatlardan biridir?

- A) Edebiyat
- B) Müzik
- C) Resim
- D) Tiyatro
- E) Hat

3. Aşağıdakilerden hangisi öğretici metin değildir?

- A) Tarihî metinler
- B) Felsefi metinler
- C) Bilimsel metinler
- D) Kişisel hayatı konu alan metinler
- E) Göstermeye bağlı metinler

4. ----, fonetik sanat; ----, plastik sanat ürünüdür.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Müzik - bale
- B) Hat - edebiyat
- C) Minyatür - şiir
- D) Dans - müzik
- E) Edebiyat - resim

5. İnsan dışındaki varlıkların -genellikle hayvanların kişileştirilmesi ve konuşturulması esasına dayanan ve şiir biçiminde yazılan yapıtlara ne ad verilir?

- A) Fabl
- B) Tragedya
- C) Parodi
- D) Skeç
- E) Pantomim

6. Tiyatro ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Edebiyatımızda yazılı ilk örnekleri Tanzimat'la birlikte görülmüştür.
- B) Olmuş ya da olabilecek olayların, oyuncular tarafından sahnede oynanması için yazılmış yapıtlardır.
- C) Sahnede, oyuncuların bütün el, kol, ayak ve beden hareketlerine mimik denir.
- D) Suflör, kuliste durarak oyunculara sözlerini fısıltıyla söyleyip hatırlatan yardımcı kişidir.
- E) Rol gereği oyuncular tarafından giyilen kıyafetlere kostüm adı verilir.

7. (I) Düşünceler, dille soyut bir hâle dönüşür. (II) Düşüncenin yansımaları en güzel şekliyle dilde açığa çıkar. (III) Dili olmayan insanın düşünmeden yoksun bir varlıktan farkı kalmaz. (IV) İnsanın düşünce ufkunun genişlemesi o dilin kelimelerini ve imkânlarını iyi bilmeye bağlıdır. (V) Bu yüzden dil ve düşünce bir kâğıdın iki yüzü gibi birbirinden ayrılmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Aşağıdakilerden hangisi "metin" ile ilgili bir özellik değildir?

- A) Değişik anlatım teknikleriyle oluşturulabilir.
- B) İletişim için kullanılabilir.
- C) Okur tarafından aynı biçimde anlaşılır.
- D) Düzyazı ya da şiir biçiminde yazılabilir.
- E) Dil değişik işlevlerde kullanılabilir.

9. Hat sözcüğü, terim olarak "Arap yazısını estetik ölçülere bağlı kalıp güzel bir şekilde yazma sanatı (hüsn-i hat)" olarak açıklanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hat sanatıyla aynı sanat alanında yer alır?

- A) Müzik B) Şiir C) Bale
D) Resim E) Sinema

10. Edebî metinlerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Okurla yazar arasında bir iletişim aracıdır.
B) Her okunduğunda yeni anlamlar kazanır.
C) Diğer bilim ve bilgi alanlarının verilerinden yararlanır.
D) Yazarın nesnel bir tutumla yazması gerekir.
E) Anlatılanların bir kısmı bütünüyle gerçek yaşamı yansıtmayabilir.

11. Aşağıdakilerin hangisinde gerçeği ele alış bakımından birbirinden farklı olan metinler bir arada verilmiştir?

- A) Gazete haberi - kanun maddeleri
B) Satış sözleşmesi - dilekçe
C) Özgeçmiş - iş başvurusu formu
D) Yemek tarifi - kullanma kılavuzu
E) İnsan hakları beyannamesi - roman

12. Bey Dağları'nın üstünde güneş, sanki kendi ölümünün ayinini ve kendi yaldızdan ve koyu lacivert gölgelerden lahdini hazırlıyormuş gibi, bu dağların kıvrımlarına altın ve gümüş zırhlar geçirir, sonra alçalan ve arkaya devrilen kavis, bir altın yelpaze gibi açılır, büyük ışık parçaları şuraya, buraya ateşten yarasalar gibi uçar, kayaların üstüne asılırdı.

Bir edebî metinden alınan bu parça, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Düş gücünden yararlanmanın
B) Konuşma dilinin değerlerine bağlı kalmanın
C) Bilim dallarından yararlanmanın
D) Gerçekleri değiştirmeden yansıtmının
E) Gözlem ve deney yapmanın

13. Aşağıdaki metinlerden hangisinin edebî bir metinden alındığı söylenemez?

- A) Herkes tanıdığı sahillere, kendi ömrünün sahillerine, son ışıklarını dağıtan bir güneşi selamlar gibiydi.
B) Karşı kıyının fenerleri bu yalnızlık içinde ümitsiz imdat işaretlerine benziyordu.
C) Gece, müşterilerin dağılmasına yakın uyku bastırınca ve gecenin ayazı, romatizmalı ayaklarını sızlattmaya başlayınca kararını değiştirir, yine bohçası kolunda, kös kös evinin yolunu tutardı.
D) İhtiyar baba, bazı sükun ve ümit saatlerinde Necla ve Leyla'yı karşısına alır, bütün yüreğini yakan şeyleri onlara anlatmaya başlardı. Ah, bu çocuklara bir parça kendini anlatmak mümkün olsaydı!
E) Sarp kayalık, dikenli, çalılık ortamlardaki Türk halk danslarında çizme, körüklü çizme, yahut kalın çorap üstüne çarıktan gelen sağlam kaytanlarla bağlı bir parça bu vahşi doğa şartlarıyla başa çıkabilmek için tercih edilmektedir.

14. Pantomimde sanatçı, yüz mimiklerini, el-kol ve beden hareketleriyle temayı anlatmaya çalışır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi pantomim ile aynı sanat alanında yer almaz?

- A) Bale B) Operet C) Ebru
D) Tiyatro E) Dans

15. İnsanların maddeye dayanan gereksinimlerini karşılamak için yapılan, öğrenimle birlikte deneyim, beceri ve ustalık gerektiren işlere "zanaat" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi zanaat dallarından biri değildir?

- A) Dokumacılık B) Ebruculuk C) Mermercilik
D) Kuyumculuk E) Kunduracılık

Söz Sanatları

1. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik
- Bu dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Teşbih B) Tezat C) Teşhis
D) İstiare E) İntak

2. Sonbaharın ardından ağlıyordu yağmurlar
Bekliyoruz eylülde yine gel, diyorlardı
- Bu dizelerde görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Kişileştirme - intak B) Benzetme - abartma
C) Tevriye - kinaye D) Hüsn-i talil - tezat
E) Aliterasyon – seci

3. Zaman bir ırmaktır, sessizce çağlar
Geçip gider ansızın upuzun çağlar
- Bu dizelerde görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

A) Kişileştirme - seci B) Benzetme - cinas
C) Kinaye - Hüsnütalil D) İstiare - Tecahülüarif
E) Cinaz – tariz

4. A kara kız kara kız
Saçlarını tara kız
Gönlüm uçtu yuvadan
Perçeminde ara kız
- Bu dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kişileştirme B) Cinaz C) İstiare
D) İntak E) Tecahülüarif

5. Saçıma karlar yağmış
Boşuna yaz beklemek
- Bu dizelerdeki en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tekrir B) Tezat C) Teşhis
D) Cinaz E) Tenasüp

6. Belli ki eylül gelmiş bahçelere bağlara
Yeller almış götürmüş yeşillikten eser yok
- Bu dizelerde “l” sesinin yinelenmesiyle oluşan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tariz B) Tekrir C) Seci
D) Asonans E) İstiare

7. Senin aşkın bir ateştir sevgili
Ben İbrahim oldum çoktan yoluna
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri görülmektedir?**

A) Benzetme - telmih B) Tezat - cinaz
C) Tecahülüarif - kinaye D) Telmih - tekrim
E) İstiare - mecazımürsel

8. Kaynıyor bir semaver fokur fokur
Ve buğulanıyor camlar yavaş yavaş
- Bu dizelerde altı çizili sözcükte görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kinaye B) Tevriye C) İntak
D) Ad aktarması E) Kişileştirme

9. Bulamadım dünyada gönüle mekân

Nerde bir gül bitse etrafı diken

Bu dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kinaye B) Tevriye C) Abartma
D) İntak E) Hüsnütalil

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir olay, gerçek nedeninin dışında güzel bir nedene bağlanmıştır?

- A) Gün bitti, ağaçta neşe söndü
Yaprak ateş oldu, kuş da yakut
B) Dağıtsın elemini ümidin
Bırakma kendini, sarıl sınımsı
C) Sevmiyorum suyunda yıkanmamış rüzgârı
Dalgaların gözümde tütüyor mavi yeşil
D) Bulamadım dünyada gönüle mekân
Nerde bir gül bitse etrafı diken
E) Rengârenk açıyor bütün çiçekler
Hep güzel şeyler düşünelim diye

11. Bilmiyorum dönen kubbe mi su rengindedir

Yoksa gözyaşlarım mı gökyüzünü kaplamıştır

Bu dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Telmih B) Tezat
C) Ad aktarması D) Tecahülûarif
E) Hüsnütalil

12. Ey gözlerin nuru, ey gönüllerin süruru, başımızın taçı, ehli dilin miracı.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seci B) Aliterasyon C) Cinas
D) Hüsnütalil E) Telmih

13. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tevriye vardır?

- A) Adalardan yaza ettik de veda
Sızlıyor bağrımız üstündeki dağ
B) Karadutum, çatakkaram, çingenem
Nar tanem, nur tanem, bir tanem
C) Yıkanırdı gölgesi bir kuytu derece
Yaz kış bir saksı pencerede
D) Bir gün gelir de unutmmuş insan
En sevdiği hatıraları bile
E) Koyup kaldırmadan ikide birde
Kazan devrildi söndürdü ocağı

14. Ey suyun sesinden anlayan bağlar

Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi

Bu dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişileştirme B) Cinas C) Tevriye
D) Benzetme E) Ad aktarması

15. Odamın camlarını açınca içeriye mis gibi bir bahar havası doldu.

Bu cümlede altı çizili sözcükte görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevriye B) Teşbih C) Kinaye
D) Abartma E) Mecazımürsel

16. Gökyüzünde kandiller yanıyordu bir bir

Uzun yolculuklara çıkıyordum evimin balkonundan

Bu dizelerde altı çizili sözcükte görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevriye B) İstiare
C) Abartma D) Telmih
E) Kişileştirme

Söz Sanatları

1. Ecel tuzağını açamaz mısın
Açıp da içinden kaçamaz mısın
Azad eyleseler uçamaz mısın
Kırık mı kanadın kolların hani
- Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir söz sanatı vardır?**

- A) Bir olayı, gerçek nedeninin dışında, hayali ve güzel bir nedene bağlama
B) Bir anlam inceliği meydana getirmek için bildiğini bilmezlikten gelme
C) Söz arasında, bilinen bir duruma, olaya veya kişiye işaret etme
D) Bir sözün ya da kavramın gerçek ve mecazlı anlamı dışında, büsbütün tersini kastetme
E) Bir olayı ya da durumu, gerçekte olduğundan daha üstün gösterme

2. Mevsimler yas tutup çöller ağlasın
Âhımla inleyen teller ağlasın
- Bu dizelerdeki sanatlı söyleyişe benzer bir söyleyiş, aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?**

- A) Sevgilim bu yerden gittin gideli
İlgit ilgit eser sevdanın yeli
B) Elbet bir gün buluşacağız
Bu böyle yarım kalmayacak
C) Belki bir deniz kenarında
El ele maziye konuşacağız
D) Pencereden bakmıyor, yollara çıkmıyorsun
Seni görmem imkânsız, rüyalarım olmasa
E) Rüzgâr uyumuş, ay dalıyor, her taraf ıssız
Ölgün bakıyor varsa uzak bir iki yıldız

3. Aramıza girmiş, geçit vermez sarp dağlar
Ayrılık ateşi amansız, hep sinemi dağlar
- Bu dizelerde olduğu gibi söylenişleri bir, anlamları ayrı iki sözü bir arada bulundurma sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Cinaz B) Aliterasyon C) Seci
D) Tekrir E) Mecazımürsel

4. Zülfün bulunduğu yerde
Sana bir ben gerek bir ben
- Bu dizelerde “ben” sözcüğü hem “tende bulunan siyah renkli leke, kabartı” hem de “birinci tekil kişi adılı” anlamına gelmektedir.

Buna göre birden çok anlamı bulunan bir sözcüğü uzak anlamıyla kullanma sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tenviye B) Mübalağa C) Telmih
D) Hüsnütalil E) Cinaz

5. Sen gittin yaslara büründü cihan
Soluyor dallarda gül dertli dertli

Bu dizelerde olduğu gibi, herhangi bir gerçek olayın meydana gelmesini hayalî ve güzel bir nedene bağlama sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsnütalil
B) İstiare
C) Mecazımürsel
D) Tecahülûarif
E) Teşhis

6. Leylekler konuyor bacalarına evlerin
Uzak ülkelerden gelmişler besbelli
Rüzgâr yer gösteriyor hepsine kendince
Çocuklar hayretle seyrediyor olup biteni
- Bu dizelerde kişileştirilen varlık aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) leylek B) baca C) ülke
D) rüzgâr E) çocuk

7. Üzülme ayrıldığımıza gülüm, elbet buluşuruz yine
- Bu dizede altı çizili sözde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İntak B) Cinaz C) Kinaye
D) Tenviye E) İstiare

8. (I) İstanbul, güz aylarında, bir sarı tabloyu andırır. (II) Bahçeler, usul usul yeşillerini çıkarıp sarılarını giyinmeye başlar. (III) Güneş, daha erken elini eteğini çeker ve nöbeti devreder aya ve yıldızlara. (IV) Rüzgâr ise içli şarkılar söyleyerek dolaşır şehrin köşe bucağını. (V) Boğaz'a gelince onun güleç yüzünden eser kalmamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişileştirme sanatı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Ardımda kalan yerler anlaşıırken baharla
Önümüzdeki arazi örtülü şimdi karla

Bu dizelerde görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Mübalağa – intak B) Teşbih – telmih
C) Hüsnütalil – tariz D) Teşhis – tezat
E) Tecahülüarif – tevriye

10. Sordum sarı çiçeğe
Benzin neden sarıdır
Çiçek ey, der, derviş baba
Ahım dağlar eritir

Bu dizelerde görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) İstiare – cinas B) Tariz - hüsnütalil
C) İntak – mübalağa D) Mecazımürsel - tezat
E) Kinaye – teşbih

11. Yunus'la ummana daldım
Kırk gün balık içre kaldım
Davut'la demirci oldum
Örse çekiç vura geldim

Bu dizelerde olduğu gibi, geçmişteki bir olayı hatırlatma sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nida B) Telmih C) Kinaye
D) İstifham E) Mübalağa

12. İnce dallar kırık, yapraklar sarı
Candan bir dost gibi geçmiş sonbahar

Bu beyitteki son dizede görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstifham B) Tecahülüarif
C) Mübalağa D) Hüsnütalil
E) Teşbih

13. Sokak lambaları aydınlatır geceleri
Doğar her akşam mehtap gibi
Çocuklar karanlıktan ürkmesin diye
Üzülmez uykusuz kalmasına rağmen
Alışkındır fazla mesaiye

Bu dizelerde kullanılmayan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tezat B) Hüsnütalil C) Teşhis
D) Teşbih E) Mübalağa

14. Aşkın yolunda hicre tahammül günah imiş
Uşşakın işi onun için her gün ah imiş

Bu dizelerde altı çizili sözlerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cinas B) Teşhis C) Tenviye
D) Hüsnütalil E) Mübalağa

15. Gelmedin gülistanım goncalar gül gül oldu
Geçip gidiyor günler gel gönüm eylül oldu

Bu dizelerde olduğu gibi, şiirde aynı sessiz harflerin tekrarlanmasıyla oluşan ahenk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asonans B) Hüsnütalil C) Tezat
D) Aliterasyon E) Tecahülüarif

Şiirde İçerik ve Biçim

1. I. Ozanlar, şiirlerinde asonans ve aliterasyon yaparak bir ses uyumu yakalamaya çalışır.
II. Şiirde ritim; ölçü, uyak ve redifle sağlanabilir.
III. Halk şairleri, şiirlerinde yarım uyak ve ek durumunda redif kullanmıştır.
IV. Divan şiirinde aruz ölçüsü kullanmak, yetkinlik göstergesidir.
V. Şiirde belirli akımların etkisinde yazılanlar, Türk şiirine pek katkı veremez.

Numaralanmış yargılardan hangisi şiirin ahenk unsurlarıyla ilgili değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ötekilerden farklı bir kafiye kullanılmıştır?

- A) Bir bahar sabahının karanlığında ıssız
Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklı yıldız
B) Mutlu, esen ve hoşken ve gülerken gülerken
Nerden gelir bilinmez üzgünlüklerle birden
C) Ne zaman perdelese içlerini bir buğu
Ölümün güzelliği, özlemin yorgunluğu
D) Gözlerin kararan yollarda üzgün
Ve bir zambak kadar beyazdı yüzün
E) Ey unutuş! Kapat artık pencereni
Çoktan derinliğine çekmiş deniz beni

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Dize sonlarında yazılışları, anlamları ve görevleri aynı olan eklerin, sözcük ve sözcük gruplarının tekrar edilmesine redif denir.
B) Uyağı oluşturan eklerin, sözcüklerin yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları ve görevleri farklıdır.
C) Yarım uyak, tek ses genellikle sessiz harf benzerliğine dayanan uyak türüdür.
D) Zengin uyak anlamları ayrı, yazılış ve söylenişleri aynı olan sözcüklerden oluşur.
E) Tam uyak, iki ses -genellikle bir sesli ile bir sessiz harf- benzerliğine dayanan uyak türüdür.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde kafiye yoktur?

- A) Cihânı hiçe satmaktır adı aşk
Döküp varlığı gitmektir adı aşk
B) Söyle murâdını ben de bileyim
İnsaf eyle çok ağılattın güleyim
C) Gece gündüz bir visâle ermedim
Bülbül olup gonce gülün dermedim
D) Gerçi ki yandı gerçeğe yandı
Rengine aşkın cümle boyandı
E) Sen benim açılmış gonca gülümsün
Gündüz hayalimde gece düşümsün

5. Kara gözlüm bu ayrılık yetişir

İki gözüm pınar oldu gel gayrı

Elim değse akan sular tutuşur

İçim dışım yanar oldu gel gayrı

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bütün dizelerde redif vardır.
B) Sarma uyak düzeniyle oluşturulmuştur.
C) Mübalağa sanatından yararlanılmıştır.
D) Zengin kafiye yer verilmiştir.
E) 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem redif hem de kafiye kullanılmıştır?

- A) Bir büyük boşlukta bozuldu büyü
Nasıl hatırlamazsın o türküyü
B) Baktım ki gökyüzü baştan başa bulut
Unut diyor o güzel günleri unut
C) Baktım ki deniz her dalgasıyla düşman
Çok gerilerde kalmış çıktığım liman
D) Kuşlar av peşinde balıklar pusuda
Yok görünürde sığınacak bir ada
E) Kandilli yüzerken uykularda
Mehtâbı sürükledik sulara

7. Aşağıdakilerin hangisinde ulama yoktur?

- A) Uyan yârim, uyan, söndü yıldızlar
Gün, karşı tepeden doğmak üzredir
- B) Her akşam camlarında yangın çıkan Üsküdar
Perili ahşap konak, koca bir şehir kadar
- C) Yedi tepe üstünde zaman bir gergef işler
Yedi renk, yedi sestən sayısız belirişler
- D) Yalnız acı bir lokma, zehirle pişmiş aştan
Ve ayrılık, anneden, vatandan, arkadaştan
- E) Söndürün lambaları uzaklara gideyim
Nurdan bir şehir gibi ruhumu seyredeyim

8. Aşağıdakilerden hangisinin şiirde ahenk sağlayan bir unsur olduğu söylenemez?

- A) Tema B) Nakarat C) Redif
D) Aliterasyon E) Asonans

9. Ve ruh, atılan oklarla delik deşik
İşte, doğduğun eski evdesin birden
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven
Susmuş ninnilerle gıcırıyor beşik

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Redif kullanılmamıştır.
- B) Ölçü kullanılmıştır.
- C) Sarma uyak düzeniyle oluşturulmuştur.
- D) "lamba" ve "merdiven" kişileştirilmiştir.
- E) I. ve IV. dizeler tunç uyak oluşturmuştur.

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde sadece redif kullanılmıştır?

- A) Açma zülüflerin yellere karşı
Bülbül figan eder güllere karşı
- B) Gönül niçin ahvalimi bilmezsin
Öğüt versem öğüdüm dinlemezsin
- C) Kızılırmak gibi çağladım aktım
El vurdum göğsümün bendini yıktım
- D) Elim tutmaz güllerini dermeye
Dilim tutmaz hasta hâlin sormaya
- E) Güzel ile muhabbete doyulmaz
Muhabbetten kaçan insan sayılmaz

11. Elmayı bütün dildim
Çamura düştü sildim
Ben yârimin kıymetini
Gittikten sonra bildim

Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tam uyak kullanılmıştır.
- B) Rediften yararlanılmıştır.
- C) Asıl iletilmek istenen, ilk iki dizede verilmiştir.
- D) Uyak düzeni aaba biçimindedir.
- E) Mânîye özgü nitelikler taşımaktadır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Dizelerdeki hecelerin sayıları veya uzunluk-kısalıkları bakımından birbirine eşit olmasına ölçü denir.
- B) Hece ölçüsü, hecelerin sayı yönüyle eşitliğine dayanır.
- C) Aruz ölçüsü, hecelerin uzunluk ve kısalık bakımından eşitliğine dayanır.
- D) İmale, sonu ünsüzle biten bir sözcüğü, sonra gelen sözcüğün ünlüsüne bağlamaktır.
- E) Zihaf, uzun bir heceyi kısa olarak okumaktır.